

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Sylvy Šiškeové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **V. H.**, zastoupeného JUDr. Uljanou Bondarevskou Kurivčakovou, advokátkou se sídlem Pařížská 127/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2019, č. j. OAM-960/ZA-ZA11-VL11-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 7. 2020, č. j. 1 Az 62/2019 - 74,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalovaný uvedl, že žalobce nebyl vystaven jednání soukromých osob z azylově relevantních důvodů a navíc se neobrátil na státní orgány v zemi původu se žádostí o pomoc. Problematickou situaci na východě Ukrajiny mohl žalobce řešit cestou vnitřního přesídlení. K neudělení humanitárního azylu žalovaný uvedl, že žalobce netvrdil potřebu specializované zdravotní péče, která by mu na Ukrajině nemohla být poskytnuta a ani v průběhu správního řízení neuvedl, že by se aktuálně nějak léčil.

[2] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného. Neshledal přitom žalobcem namítaná procesní pochybení žalovaného a ztotožnil se se závěry žalovaného, že jednání namířené vůči žalobci bylo uskutečněno ze strany soukromých osob a nebylo vedeno z důvodů podle § 12 zákona o azylu. Městský soud neshledal azylově relevantním ani tvrzení o napadení žalobcovy

babičky. Zdůraznil, že se žalobce nepokusil domoci ochrany v zemi původu, která je na Ukrajině prokazatelně dostupná.

[3] Městský soud přisvědčil také závěrům žalovaného o možnosti vnitřního přesídlení. Pochybení žalovaného neshledal ani ve vztahu k neudělení humanitárního azylu. Žalobce se nenachází v ohrožení života ani svého zdraví a netvrdil, že by jeho zdravotní stav vyžadoval vysoce specializovanou péči, která není na Ukrajině dostupná. Žalovaný tak vzal v potaz všechny zjištěné skutečnosti a své závěry náležitě zdůvodnil. Jeho postup nevykazuje znaky libovůle.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel je přesvědčen o důvodnosti své žádosti o udělení mezinárodní ochrany a namítá procesní pochybení žalovaného, který zejména řádně nezjistil rozhodné skutkové okolnosti, v jejichž důsledku může být stěžovatel po návratu na Ukrajinu ohrožen na životě a zdraví. Posouzení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany nedostatečně zohledňuje tvrzení stěžovatele, ignoruje skutečnou hrozbu vážné újmy i výhrůžky vůči stěžovateli. Pan E., který je hlavním původcem hrozeb, má na Ukrajině stále významný politický vliv. Podle stěžovatele nejsou správné ani závěry ohledně bezpečnostní situace na Ukrajině a možnosti vnitřního přesídlení.

[6] Stěžovatel uvedl, že několikrát vyhledal policejní ochranu, ale že mu nebyla poskytnuta, naopak policejní orgány se k jeho tvrzení a trestním oznámením stavěly odmítavě a ignorovaly ohrožení na životě stěžovatele i členů jeho rodiny; jakékoliv trestní oznámení ukrajinské policejní orgány odložily.

[7] Stěžovatel dále tvrdí, že žalovaný při hodnocení podmínek pro udělení humanitárního azylu vybočil z mezí správního uvážení a nezohlednil jeho zdravotní postižení. Postupem, kterým soud u jednání odmítl provést důkaz videem z napadení jeho babičky, byla stěžovateli odeprána spravedlnost. Pronásledováním stěžovatele trpí také členové jeho rodiny, babička zemřela nedávno a matka utrpěla mrtvici.

[8] Žalovaný trvá na zákonnosti svého rozhodnutí, při jehož vydání se zabýval všemi stěžovatelskými tvrzeními, avšak neshledal je jako azylově relevantní. Stěžovatel má možnost usídlit se v oblasti Ukrajiny, která je válkou nedotčena. Vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatel bez problému cestuje, považuje žalovaný za účelovou jeho námitku o nemožnosti vnitřního přesídlení z důvodu zdravotního stavu. Žalovaný k námitce týkající se neudělení humanitárního azylu uvedl, že ač nijak nezlehčuje zdravotní stav stěžovatele, avšak dospěl k závěru, že není natolik závažný, aby bylo nehumánní azyl neudělit.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[10] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, podle kterého se o přijatelnou kasační stížnost může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[11] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] Pokud stěžovatel namítá nedostatečné zjištění skutkového stavu, odkazuje jej Nejvyšší správní soud na svou konstantní judikaturu, např. na rozsudky ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 - 30, či ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17.

[13] Nejvyšší správní soud dlouhodobě zaujímá stanovisko, že pronásledovatelem ve smyslu zákona o azylu může být rovněž nestátní původce – zde zejména pan E., neboť stěžovatelem popisované problémy mají původ v době, kdy tato osoba nebyla politicky činná -, avšak v těchto případech se musí žadatel o udělení mezinárodní ochrany nejprve obrátit se žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout. V rozsudku ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, Nejvyšší správní soud dovodil, že *„obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu brozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.“* Ke stejným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud rovněž v rozsudcích ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 - 68, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS, ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62, nebo ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Azs 86/2008 - 101, č. 1806/2009 Sb. NSS. Nejvyšší správní soud dále setrvale judikuje, že se v případě Ukrajiny nejedná o zemi, v níž by příslušné orgány nebyly schopny či ochotny poskytovat účinnou ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty (usnesení ze dne 7. 8. 2013, č. j. 1 Azs 9/2013 - 36, ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016 - 31, nebo ze dne 2. 7. 2020, č. j. 4 Azs 76/2020 - 35).

[14] Nejvyšší správní soud rovněž odkazuje na dostatečně prejudikovanou otázku tzv. možnosti vnitřní ochrany (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2006, č. j. 4 Azs 164/2005 - 56, ze dne 23. 5. 2006, č. j. 4 Azs 336/2005 - 59, ze dne 3. 8. 2006,

č. j. 6 Azs 307/2005 - 87, č. 978/2006 Sb. NSS, či ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, č. 1551/2008 Sb. NSS). Žalovaný i městský soud ve svých rozhodnutích srozumitelně vysvětlili, proč nepovažují námitky stěžovatele o nemožnosti přestěhování za relevantní a že ze spisového materiálu nevyplývá překážka vnitřního přesídlení stěžovatele.

[15] Otázka udělení humanitárního azylu ze zdravotních důvodů byla již také v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena (rozsudek ze dne 2. 7. 2020, č. j. 10 Azs 437/2019 - 83). Stěžovatel v kasační stížnosti namítá toliko to, že žalovaný při uvážení udělení humanitárního azylu vybočil z mezí správního uvážení. Tuto námitku však již dostatečně vypořádal městský soud (srov. zejména body 34 a 35 napadeného rozsudku).

[16] Městský soud také vysvětlil, proč neprovedl důkaz videem s výpovědí babičky stěžovatele, jeho odůvodnění přitom odpovídá požadavkům judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008 - 108, ze dne 28. 5. 2009, č. j. 6 Azs 26/2009 - 100, ze dne 2. 9. 2009, č. j. 2 Azs 26/2009 - 123, či ze dne 15. 12. 2011, č. j. 1 As 84/2010 - 72).

[17] Tvrzení stěžovatele, že několikrát neúspěšně kontaktoval policii v zemi původu se žádostí o pomoc, je novým skutkovým tvrzením uplatněným až v kasační stížnosti. Jedná se o nepřipustnou skutkovou novotu, kterou stěžovatel neuplatnil dříve, ač tak učinit mohl, a Nejvyšší správní soud k ní v souladu s § 109 odst. 5 s. ř. s. nepřihlédl.

[18] Nejvyšší správní soud uzavírá, že v dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Městský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit. Stěžovatel zároveň neuvedl žádný důvod přijatelnosti své kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení při odmítnutí kasační stížnosti vychází z § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. března 2021

pokračování

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně

senátu